

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 85. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952570940496.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

Aftenen tilbragte vi meget behageligen atter hos Hamburgs *Garrick*. Han udlod sig med sin Misfornøjelse, der ofte gaaer til Græmmelse, over hans møisomme, kiedefulde, utaknemmelige Post, en Omstændighed, der ikke lidet forundrede mig. Af alle tænkelige Bestillinger sagde han, er kun een ubehageligere end den, at være *Skuespiller* - den nemlig, at være *Skuespil-Director*; at være begge Dele i een Person overgaaer næsten al menneskelig Taalmodighed - hvis Byrden ikke lettes ved rigeligt Udkomme og opmuntrende Hæder. Men, sagde jeg, den kildrende Følelse af sit Kunstnerværd, den Tilfredshed, som altid er forbunden med overvundne Vanskeligheder, med lykket og til Mesterværk fuldendt Arbeid, og endelig Arbeidet selv, *ipse voluptas* *, skulde alt dette ikke i det mindste opveie de dermed ^{*} 86 forbundne Ubehageligheder? og gives der vel nogen Kunstflid i Verden, som mere umiddelbar lønner sig selv, end Skuespillerens? Min Forundring blev Studsen, da han forsikkrede mig, at hans Spil var saa langt fra at være forbunden med Lyst, at han tvertimod, hvad den Følelse, som ledsagede det, angik, ligesaa gjerne vilde høvle, smede, eller lære Børn ABC, som forestille *Kong Lear*, eller spille nogen anden af de ham kiæreste Roller. De er altsaa, igientog jeg, ikke *Kong Lear* selv imedens De er paa Skuepladsen, ikke selv skuffet i det De skuffer alle andre? - Troer De, svarte han, at det vilde lykkes mig, at faae Tilskueren til at glemme Schrøder hvis jeg et Øieblik selv var *Lear* - eller indbilde dem, at de see *Kong Lear*, hvis jeg noget Øieblik glemte Schrøder? - De er altsaa under Spillet bestandig kold? - Saa kold, at jeg imellem Scenerne og Acterne spiller Directorens Rolle, som om jeg bestandig havde staaet i Coulisserne. Min Varme er fysisk og ikke aandelig, det er Anstrængelsens og ikke Begeistringens. - Sandelig! sagde jeg, jeg havde ikke troet, at der var en saadan Lighed imellem at *gjøre Vers* og *skuespille*. Rigtig nok kiender jeg intet koldere, tørrere Slidarbeide end det første; men deels havde jeg troet, at det sidste, formedelst den dermed forbundne sandselige Bevægelse, maatte være af en anden Beskaffenhed, deels, at der manglede mig til hin Arbeidet ledsagende Lyst kun Evnen til at arbeide mesterlig. *Versmageren* træller, kun *Digteren* leger, tænkte jeg. Min eeneste Trøst, naar jeg hørte tale om den Henrykkelse, hvormed den ægte Begeistring henhvirvler Poeten midt under sit Arbeide ved Praasen under Lofttaget mellem Muser og Gratier paa elysiske Enge, i Paphiske Lunde, ja selv Gud veed hvormange Siriusmile hen iblandt Himlens yderste Stierner; og jeg i slige Omstændigheder fornam saa lidet af alt dette, at Musene tvertimod ofte foruroligede mig med deres Kraslen og Piben, medens Fødderne frøs paa det kolde Gulv, og alle de Stierner jeg opdagede, vare de, jeg af og til selv tegnede paa Papiret over hver nye Strophe; min eeneste Trøst i denne ydmygende Sammenligning var en Anecdote, man fortalte mig om *Lessing*, der engang skal have sagt, at hans varmeste Scene har kostet ham den største Kulde. - Hvad Skuespillen angaaer, sagde *Schrøder*, da troer jeg virkelig egen Kulde i høieste Grad nødvendig for at ⁸⁷ vedligeholde andres Varme. Skuespilleren maae, for altid at glemmes, aldrig glemme sig, og denne kolde, strænge, kritiske Opmærksomhed er *Labor*; men sandelig intet mindre end *Voluptas*.